

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisque
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

X. De modestia religioso necessaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](#)

riosam. Qui non est indifferens, nec acquiescit iudicio Superioris, ordinariè propendet in ministeria, ad quæ exercenda idoneus non est; cum nemo bonus sit iudex in causa propria, propter affectionem inordinatam quæ fallit. Qui indifferens non est, ordinem rectæ gubernationis peruerit, quia dum non se accommodat Superiori, sicut deberet, Superior cogitur se accommodare illi. Qui non est indifferens, nec spiritualis esse potest, nec deuotus Quoniam est indifferens ordinariè est sui capitum.

De modestia religioso necessaria.

C A P V T X.

FILI, modestia religiosa est concio tacita, sed valde penetrans & efficax, quæ instar sagittæ peracutæ cor humanum peruadit, illudq; saicians miranda efficit, quoq; grauius infligit vulnus hoc vberiorum fructum profert, prodestq; non solùm concionis auditoribus, sed etiam ei qui concione habet. Etenim modestia fouet spiritum religiosi, & sic in animo collectum, sibiq; præsentem reddit, ut facta eius omnia suauissimum devotionis odorem expirent: tamque eximum Religiosi hominis ornamentum est, ut omnibus, qui eū conspexerint, reddat amabilem

bilem & carissimum. Mihi deinde interior modestia, ex qua nascitur exterior tantoper placet, ut mihi iucundū sit eius utrī consuetudine. Accedit, quod religiosus modestus tanta autoritate sit apud alios, ut nihil sit, quod eis non persuadeat. Quod si tam multa faciat propter modestiam religiosi, quid me facere conuenit, cuius amore modestiam illam colit? Quid non obtineat ille a me, qui mihi est carissimus & gratissimus?

In aliis quoque admirandos producit effectus. Nullus in mundo tam dissolutus est, & incompositus, qui non conspecto religioso modesto non se colligat, ac etiam ad modestiam externam se componat: existimans se verecundiæ leges transgredi si coram religioso modesto non ipse quoque parem demonstret modestiā. Præterea modestia vulnerat cor alio quodā vulnere magis salutari. Nimirum suauiter trahit alios ad deuotionem, & bonorum morum imitationem. nec ante deserit, quam eos perduxerit ad interioris hominis compositionem, in qua consistit vera animi quies & pax, quod nihil est in hac vita præstantius & optabilius. Modestia siquidem copiosior rem fructum affert, & efficacius prædicat, quam lingua. Non est immunis à culpa religio.

ligiosus, qui modestia sua aliis non prædicat.

E contra immodestia religiosi sauciat quoq; corda, sed vulnera eius magno danno afficiunt, tum ipsum cui immodestia inest, tum qui eam animaduertit. Quis unquam religiosum immodestum & vagum vidit esse spiritualem & deuotum? Immodestiam semper comitantur impudentia, insolentia & dissolutio. Quis autem deuotionis spiritus esse potest, vbi inueniuntur vitia deuotioni tam aduersa? Immodestus non solum non villa valet apud alios auctoritate, sed etiam omnibus est ludibrio, & quod eò plus est, bonam suæ religionis famam & nomen aliorum virtute & modestia partam obscurat, ne dicam perdit. Adhæc immodestus notwithstandingum alios offendit, sed etiam ad dissolutionem inuitat, maximè seculares, qui facile credunt sibi licita esse, quæ in religiosis cernunt. Nunc ergo aestima tu, qua pœna dignus sit religiosus, qui cum esset electus, ut esset sal, & lux mundi ad conseruandos suo exemplo seculares, solutis moribus suis illos inflammat ad omnem vitę petulantiam. Religiosus immodestus displicet omnibus prudentibus, & spiritualibus viris, qui prauo exemplo tam grauiter offenduntur, ut prævere.

verecundia rubore suffundantur. Atque hic quomodo mihi potest esse gratus, cum sic seruus meus, & degat in domo mea? Gloria Principis terreni est, si familiam habeat modestam, & omni humanitate excultam: contra verò ignominia, si moribus solutam, & lasciuam. Sic si religiosi, qui de mea familia sunt, sicut modesti, id redundat in meum honorem & gloriam, contra verò in dedecus, si immodesti.

D O M I N E, semper audiui te contentum esse interna hominis virtute, & corde recto. quod si verum est, non potest tibi prorsus ingratum esse, si religiosus non semper exterius sit in moribus compositus & modestus, modo cor sit integrum & rectum. Fili, si arbitraris me ita delectari bonitate cordis, ut nihili pendam externos mores, fallevis; quia utrumque requiro. Quamuis religiosus, qui recto animo prædictus est ordinariè sit in externis moribus quoque compositus, & contra qui recto corde non est, ferè etiam exterius sit dissolutus. Insuper religiosus obligatus est ad ædificandum proximum, si autem tantum corde sit rectus non poterit eum ædificare, cum solus D e v s sit inspector cordis, non proximus. Necesse est ergo ut externa modestia,

Y 4 ex qua

ex qua iudicium summi potest internæ, edificet. Si ergo externi religiosi mores non sint recte compositi, facile iudicabit, internum quoque hominem male compositum, atque ita loco ædificationis referent offendit & scandalum.

Sunt quidam religiosi, qui externam quidem præferunt modestiam, sed de cupiditatibus animi refrenandis parum sunt solliciti. Non est hæc modestia, quam in religioso requiro. Si enim idcirco humilis & modestus videri optat, ut ab aliis laudetur, pharisaicam usurpabit modestiam, quæ apud homines bono precio venditur, sed ob precij vilitatem nullam habet remunerationem in cælo. Sin velit videri modestus ut ædificet, vel certe non scandalizet proximum, modestia vtitur affectata, & violenta, quæ non diu durat. Modestia mihi grata est externa illa compositio & decentia morum, quæ ab interna compositione nascitur, cuius beneficio omnes animi cupiditates & affectiones sunt rationi subiectæ. Hæc modestia religioso conciliat venerandam quandam venustatem & decus. Hæc conueniens est religioso statui, illumque apud seculares reverentia dignum reddit. Hæc religiosum comitatur diu noctuque,

lue

sue degat in Ecclesia, siue domi in cubiculo, siue dominat; siue loquatur, siue iter faciat.

FILI, optas facilè, sed efficax medium ad acquirendam modestiam? Conuersare in conspectu meo, hoc est, in omnibus actionibus tuis, siue occultis, siue manifestis, siue noctu, siue interdiu instituantur, cogitame esse præsentem, omniumque spectatorē, sicut re vera specto. Nec dubito, quin verecundaberis in meo conspectu vel præsentia quidpiam indecorum, & statu religioso indignum peragere.

De virtute Orationis.

CAPUT XI.

FILI, verissimum est, quod quidam affirmant orationem mihi esse sacrificium, dæmonibus flagellum, & oranti subsidium. Ac sacrificium quidem, ut in odorem suavitatis offeratur, necesse est ut placeat non tam illi qui offert, quam cui offertur. Atque ideo, quod te ad orationis studium excitet, debet esse purum desiderium placendi mihi, non autem aliis, vel tibi ipsi. Nec dubium gratissimam mihi fore orationem, si meo palato respondeat, etiam si tu nullam ex ea caperes consolationem. Sacrificia ve-